ปัจฉิมเทศนา

โดย พระราชสังวรญาณ (หลวงพ่อพุธ ฐานิโย)

วัดป่าสาลวัน จ.นครราชสีมา

แสดงธรรมเมื่อ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๑

ณ บ้านเลขที่ ๑๐๐/๒๔๐ ซอย ๑๑ หมู่บ้านลานทอง อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี

องค์ท่านหลวงพ่อพุธ สถิตมั่นเป็นขวัญไทย
เลิศธรรมล้ำวินัย สมเกียรติแห่งพระอริยะ
เมตตาการุณยจิต แก่ชีวิตทุกเผ่าพงศ์
พุทธธรรมท่านธำรง ตราบชีพล่วงบ่วงสังขาร
บำเพ็ญศีลวัตร เคร่งครัดธรรมไม่จืดจาง
สรรสร้างจรรโลงงาน สั่งสอนชนเป็นคนดี
นำคนทุกชนชั้น ปฏิบัติล่วงห้วงบ่วงกรรม
เปรียบดั่งนำแสงธรรม เข้าน้อมนำสู่กรรมดี
บัดนี้ท่านล่วงลับ มาด่วนดับชีวาลัย
ถ้วนหน้าประชาไทย สุดพรรณนาความอาดูร
ดุจดวงวิเชียรรัตน์ มาพลัดพรายมลายสูญ
สิ้นหน่อพุทธางกูร จะมีใครมาเปรียบปาน
พระคุณท่านอุ่นเกล้า สถิตเนาแนบดวงมาน
คงมั่นนิรันดร์กาล คู่บุญศาสน์องค์พุทธา...

ขอนอบน้อมกราบบูชาธรรมแห่งดวงอรหันต์

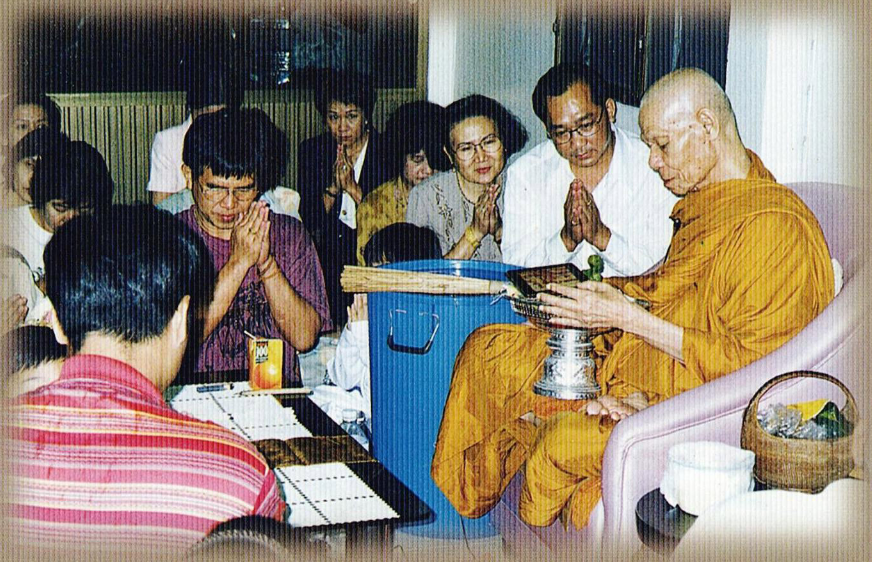

ปัจฉิมเทศนา

โดย พระราชสังวรญาณ (หลวงพ่อพุธ ฐานิโย)

ณ ชมรมพุทธธรรมลานทอง

เลขที่ 100 /240 ซอย 11 หมู่บ้านลานทอง อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี

เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

ต่อไปนี้เป็นโอกาสที่จะได้ฟังธรรม เราฟังธรรมเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในธรรมะคำสั่งสอน แล้วจะได้นำไปประพฤติปฏิบัติ เพื่อฝึกหัดดัดกายวาจาและใจของตนเองให้มีความประพฤติอยู่ในกรอบ กรอบที่เราจะยึดเป็นหลักปฏิบัติ เราจะเริ่มปฏิบัติตั้งแต่ ยึดเอาโอวาทคำสั่งสอนของพ่อแม่เป็นหลักปฏิบัติ เพราะพ่อแม่เป็นครูคนแรกของเรา ท่านสอนให้เรารู้ทุกสิ่งทุกอย่าง สอนให้รู้รับประทาน สอนให้รู้พักผ่อนหลับนอน สอนให้รู้จักอาบน้ำอาบท่า สอนให้รู้จักใส่เสื้อผ้า สอนให้รู้จักอ่านหนังสือหนังหา สอนให้รู้จักการประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพ คำสอนทุกคำเป็นสิ่งที่เป็นเรื่องส่วนตัวของท่าน พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย สอนเรา ท่านจะยกเอาต้นตระกูลของท่านมาเป็นแนวทางอบรมสั่งสอน ท่านจะสอนให้เรารู้ว่าต้นตระกูลเราก่อกำเนิดจากจุดไหน ใครเป็น ปู่ทวด ย่าทวดของเรา ตาทวด ยายทวดของเรา ท่านจะสอนให้เรารู้จักหมดและปู่ทวด ตาทวด ย่าทวดของเรานั้น ท่านตั้งหลักตั้งฐานอย่างไร ประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพอย่างไร ท่านจะสอนให้เราดำเนินตามแบบฉบับของท่าน และท่านจะสรุปว่า พวกเราได้ยึดคำสอนของ ปู่ ย่า ตาทวด มาปฏิบัติแล้วก็ดำรงวงศ์ตระกูลสืบต่อมา ด้วยความเป็นหลักฐานมั่นคง ถ้าลูกหลาน

ทั้งหลาย จะสร้างเนื้อสร้างตัวให้เป็นหลักฐานมั่นคง ก็ต้องเอาแบบ ปู่ ย่า ตา ทวดของเรา นี่ ท่านจะสอนเราอย่างนี้ ทีนี้ถ้าหากว่าลูกคนใดประพฤติอยู่ในกรอบแห่งคำสอนของพ่อของแม่ ของปู่ ย่า ตา ยาย จะมีแต่ความเจริญรุ่งเรือง ไม่มีความตกต่ำ กุลบุตรกุลธิดาใดที่อยู่ในโอวาทคำสั่งสอนของพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เป็นผู้ประพฤติอยู่ในกรอบก็เหมือน ๆ กับว่าเราได้อยู่ใกล้ชิดพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ตลอดไป ภัยอันตรายก็ไม่บังเกิดขึ้น ถ้าหากเราคิดว่านั่นจะมีภัยอันตราย เราเรียกร้องขอความช่วยเหลือจากพ่อแม่ พ่อแม่ท่านก็จะรีบวิ่งไปช่วย ลูกช้างน้อยมันอยู่ในป่าถ้าหากมันไม่ห่างพ่อ ห่างแม่ มันก็ไม่มีทางที่จะเกิดอันตราย ถ้าหากมันเผลอห่างพ่อ ห่างแม่มันไป พอมันรู้ว่าจะเกิดอันตราย มันร้องขึ้น พ่อแม่มันจะรีบวิ่งไปช่วย อันนี้แม้แต่สัตว์เดรัจฉานมันก็ยังประพฤติอยู่ในกรอบของพ่อของแม่ของมัน เพราะฉะนั้นเราเป็นมนุษย์ผู้มีใจสูงควรจะยึดคำสั่งสอนของพ่อแม่นั่นแหละ เป็นหลักดำเนินชีวิตของเรา ในทำนองเดียวกันคำสอนของพระพุทธเจ้า ที่พระองค์นำมาสอนเราก็เป็นเรื่องส่วนตัวของพระองค์ทั้งนั้น ทุกสิ่งทุกอย่างทุกคำสอน ท่านได้ทดสอบทดลองมา ทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านว่าทำดีได้ดีท่านก็ประพฤติดีมาแล้ว และก็ได้ประสบผลดีมาแล้ว การทำชั่วประพฤติชั่วย่อมได้รับผลชั่วท่านก็ได้ทำชั่วแล้วก็ประพฤติทดสอบมาแล้ว เรื่องปุพเพนิวาสานุสติญาณ การระลึกชาติหนหลังได้ของพระองค์นั่นแหละ เป็นหลักในเรื่องนี้ พระพุทธองค์ย่อมรู้ว่าพระองค์เกิดในภพนั้นชาตินั้น เพราะบุญอะไร เพราะกรรมอะไร บางทีก็ไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน บางทีก็เกิดเป็นมนุษย์ เป็นเทวดา อินทร์ พรหม เป็นภูตผีปีศาจก็เคยเป็นแล้ว ที่ไปเป็นเช่นนั้นเพราะบุญอะไร เพราะกรรมอะไรจึงเป็นเช่นนั้น เพราะฉะนั้นคำสอนพระองค์ที่ว่าสิ่งนี้มันเป็นบาปอย่าทำ นั่นแสดงว่าพระองค์

เคยทำบาปตกนรกมาแล้ว สิ่งใดที่พระองค์สอนว่าสิ่งนี้เป็นบุญทำให้มันมาก ๆ ทำแล้วจะขึ้นสวรรค์ พระองค์ก็เคยทำบุญอย่างนั้น ขึ้นสวรรค์มาแล้ว การบำเพ็ญตบะ บำเพ็ญทาน บำเพ็ญสมาธิ ได้สำเร็จฌานสมาบัติ ได้แล้วไปเกิดเป็นพระพรหม พระองค์ก็เคยบำเพ็ญทานเกิดเป็นพระพรหมมาแล้ว เพราะฉะนั้นคำสอนของพระองค์ ทุกคำพูดมันเป็นเรื่องส่วนตัวของพระองค์ ในฐานะที่เราปฏิญาณตนถึงพระองค์ว่า พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้าว่า เป็นสรณะที่พึ่ง ที่ระลึก ก็หมายความว่า เราจะต้องยกท่านเป็นครูเป็นอาจารย์เรายอมตัวเป็นศิษย์ของพระองค์ท่าน เมื่อเป็นเช่นนั้น ลูกศิษย์ก็ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง คำสอนของครูจึงจะกลายเป็นลูกศิษย์ที่ดีได้ เพราะฉะนั้นหลักที่เราจะยึดเป็นหลัก ในการที่จะปฏิบัติให้มันเข้าถึงครูของเราเอง เราจะเริ่มต้นตั้งแต่การเจริญ พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ ว่ากันโดยหลักและวิธีปฏิบัติกันซะเลย มันจะได้จำง่าย ๆ แล้วจะได้นำไปปฏิบัติ เข้าใจว่าชาวพุทธเรามีที่สักการะบูชาในบ้านของเราทุกคนทุกครัวเรือน เวลาเราจะปฏิบัติเรากราบพระ ไหว้พระสวดมนต์ ธรรมคุณ สังฆคุณ ว่ากันโดยหลักและวิธีปฏิบัติกันซะเลย มันจะได้จำง่าย ๆ แล้วจะได้นำไปปฏิบัติ เข้าใจว่าชาวพุทธเรามีที่สักการะบูชาในบ้านของเราทุกคนทุกครัวเรือน เวลาเราจะปฏิบัติเรากราบพระไหว้พระสวดมนต์ ที่หัวหน้าท่านนำว่าเมื่อสักครู่นี้ อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา สวากขาโต สุปะฏิปันโน ธูปเทียนไม่จำเป็นก็ไม่ต้องจุด เพราะภัยอันตรายมันจะเกิดอัคคีภัยนั้น มันอาจจะผิดพลาดเป็นบางครั้งบางคราว ถ้าหากว่าบ้านเรือนของท่านผู้ใดที่มันไม่เหมาะสมที่จะจุดก็ไม่ต้องจุด ถ้ามีที่บูชา ถ้ามีแจกัน เชิงเทียน กระถางธูป ดอกไม้ใส่แจกัน เทียนปักไว้ที่เชิงเทียน ธูปปักไว้ที่กระถาง อธิษฐานจิตบูชาพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์

ไม่ต้องจัดก็ได้ แล้วก็ไหว้พระ อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ กราบทีหนึ่ง สะวากขาโต ภะคะวะตาธัมโม ธัมมัง นะมัสสามิ กราบทีหนึ่ง สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง นะมามิ กราบทีหนึ่ง อันนี้เป็นการนมัสการหรือไหว้พระรัตนตรัยตอนต้น ทีนี้เพื่อความแน่นอน เรามาน้อมจิตน้อมใจกล่าวคำนอบน้อม นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ สามจบ แต่จิตใจน้อมนึกถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ต่อไปก็สวดบท สวดมนต์ อิติปิโส สะวากขาโต สุปะฏิปันโน ตามลำดับ พอจบแล้วก็แผ่เมตตา คือเจริญเมตตาพรหมวิหาร ทีนี้หากว่าใครยังไม่เข้าใจ ในหลักการปฏิบัติสมาธิภาวนา ก็ไม่ต้องไปกังวลอะไรให้มากนัก เพียงแต่ว่ามาอธิษฐานจิต ขอบารมีของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จงคุ้มครองข้าพเจ้าตลอดทั้งครอบครัว คนเกี่ยวข้องให้มีความสุขกายสุขใจ แล้วก็มีการสำรวมจิตสวด อิติปิโส บทเดียว อิติปิโส ภะคะวา อะระหังสัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถาเทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ อิติปิโส ภะคะวา อะระหังสัมมา สวดซ้ำ ๆ อยู่นั่น เลิกจากสมาธิแล้วเวลานอนสวดไปจนกว่าจะนอนหลับ ทำอย่างนี้ทุกวัน ๆ แล้วเราจะได้สมาธิขึ้นมาเอง สมาธิไม่ต้องไปเอาลึกซึ้งถึงขนาดได้ญาณก็ได้ ในเมื่อเราสวดบ่อย ๆ เข้าให้สังเกตดูจิตของเรา ถ้าหากว่าจิตของเรานี้มีสติสัมปชัญญะ สติความระลึก สัมปชัญญะความรู้พร้อมอยู่ที่จิต นั้นแสดงว่าคุณของพระพุทธเจ้าได้บังเกิดขึ้นในจิตของเรา แล้วก็ให้สังเกตต่อไปว่าสติสัมปชัญญะตัวนี้ถ้าอยู่ปกติ คือนั่งอยู่เฉย ๆ มันก็จะรู้อยู่ที่จิต แต่ถ้าหากว่าจิตขยับมีความคิด สติตัวนี้มันจะรู้ ถ้าหากว่าเราลุกขึ้น สติตัวนี้มันก็จะรู้ตัวว่ายืน ถ้าเราก้าวเดินไปสติตัวนี้มันก็จะรู้ตัวว่าก้าวเดิน ถ้าเรานั่งลงสติตัวนี้มันก็จะรู้ว่า

นั่งลง ถ้าเรานอนลงสติตัวนี้มันก็จะรู้ว่านอนลง เมื่อจิตของเราพอมีสติรู้อยู่ทุกขณะจิต เราก็มีพุทธะ ผู้รู้อยู่ในจิต คำว่าพุทโธ ๆ ที่ครูบาอาจารย์ท่านสอนให้ภาวนาพุทโธนั่นแหละ ได้แก่ตัวสติที่รู้อยู่ที่จิตของเราตลอดเวลานั่นเอง เมื่อจิตมีสติรู้ตัวอยู่จิตของเราก็เป็นพุทธะ ผู้รู้ ในเมื่อจิตมีสติรู้พร้อมอยู่ที่จิตตลอดเวลาจิตมันก็ตื่นตัวขึ้นเตรียมพร้อมที่จะรับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมตลอดเวลาในเมื่อมีอะไรเกิดขึ้น จิตของเรามันก็จะกล้าเผชิญหน้าต่อสิ่งนั้น ๆ ด้วยความมีสติสัมปชัญญะอย่างแกล้วกล้าอาจหาญ นั่นแสดงว่าเรามี พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ อยู่ในจิตของเราแล้ว ทีนี้บทสวดมนต์ อิติปิโส เนี่ย มันมีความหมายว่า อิติปิแม้เพราะเหตุนี้ โสภะคะวาพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น อะระหังเป็นพระอรหันต์ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์โดยสิ้นเชิง สัมมาสัมพุทโธตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง วิชชาจะระณะสัมปันโนสมบูรณ์ด้วยวิชชาและจะระณะ สุคะโตเสด็จไปดีแล้ว เสด็จไปก็ดี เสด็จมาก็ดี อยู่ก็ดี ไปก็ดี เรียกว่าสุคะโต โลกะวิทูผู้รู้แจ้งโลก คือโลกนรก โลกมนุษย์ โลกเทวดา จึงเป็นโลกะวิทู ผู้รู้แจ้งโลกรู้จนกระทั่งว่า สัตว์ที่ไปเกิดในนรก เพราะกรรมอะไร เกิดในมนุษย์เพราะกรรมอะไร เกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม ยมยักษ์เพราะบุญกรรมอะไร พระองค์รู้แจ้งหมดจึงได้ชื่อว่ารู้แจ้งโลก อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิเป็นครูผู้ฝึกอันยอดเยี่ยม ไม่มีครูอื่นจะยิ่งไปกว่าคือ ฝึกสอนให้คนละบาป สอนให้คนทำบุญ สอนให้คนทำจิตให้บริสุทธิ์สะอาด ตามชั้นตามภูมิของใครของเรา สัตถาเทวะมะนุสสานัง เพราะฉะนั้นพระองค์จึงเป็นศาสดา เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย พระพุทธเจ้าไม่สอนแต่มนุษย์ สอนจนกระทั่งเทวดาสอนคนจน กระทั่งถึงพระพรหม พระยม พระยักษ์อะไรต่าง ๆ เมื่อเป็นศาสดาเป็นครูสอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย พระองค์ได้บำเพ็ญกรณียกิจ

พระพุทธบริบูรณ์แล้ว พุทโธจึงเป็นผู้ตื่น จึงเป็นผู้เบิกบาน เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เพราะพระองค์เป็นผู้มีสติสัมปชัญญะ รู้จิตอยู่ตลอดเวลา ทีนี้ถ้าอย่างเรามาบำเพ็ญสวดมนต์ภาวนาบ่อย ๆ จิตของเราก็จะมีสติสัมปชัญญะรู้จิตอยู่ตลอดเวลา เราก็เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ภะคะวาเป็นผู้จำเริญ เป็นผู้แจกจำแนกธรรมะคำสั่งสอน ให้เป็นประโยชน์แก่ประชุมชน เพราะฉะนั้นการสวดมนต์อิติปิโส จึงเป็นการพรรณาคุณของพระพุทธเจ้า ทีนี้ในเมื่อเรามาพรรณาคุณของพระพุทธเจ้า คุณของพระธรรมพักไว้ก่อนยังไม่ต้องพรรณาก็ได้ ทีนี้ในเมื่อเรามาเจริญคุณของพระพุทธเจ้า เป็นนิจศีลประจำทุกวัน ๆ ในเมื่อจิตของเรามีสติสัมปชัญญะรู้เตรียมพร้อมอยู่ที่จิตตลอดเวลา จิตของเราก็เป็น ผู้รู้ ผู้ตื่น เป็นคุณธรรม เราก็มีคุณธรรมอยู่ในจิตในใจ ทีนี้ผู้มีคุณธรรมอยู่ในจิตในใจจะต้องเป็นผู้มีความรู้สึกสำนึกผิดชอบชั่วดี แล้วก็จะตั้งใจละความชั่วประพฤติความดี ทำใจให้บริสุทธิ์สะอาดอยู่เสมอ อันนี้เป็นลักษณะของผู้ที่มีคุณพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์อยู่ในจิตในใจ เมื่อจิตใจของเรามีคุณพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ จิตของเราก็มีฤทธิ์มีอิทธิพล เราสามารถที่จะทำธุรกิจการงานอันเป็นเรื่องชีวิตประจำวัน ด้วยความขยันขันแข็งและด้วยความจริงใจ ด้วยความวิริยะอุตสาหะ พากเพียรพยายาม อันนี้เมื่อคุณธรรมอันนี้มันเกิดขึ้นในจิตในใจแล้วมันจะเป็นอย่างนั้น อันนี้สำหรับหลักการภาวนาของบุคคลผู้ยังไม่เข้าใจ แต่ถ้าหากว่าเราสวดอิติปิโสประจำวันนั้นหลาย ๆ บท วันละร้อยแปดสิบจบ ร้อยแปดจบก็ยิ่งดี ในเมื่อจิตของเราได้สมาธิแล้วเราจะรู้เองหรอกว่า วิธีการภาวนานั้นคือทำอย่างไร ทีนี้ วันนี้ไปนึกถึงนิทานย่อ ๆ ที่ครูบาอาจารย์ท่านเคยเล่าให้ฟังเสมอ อาจารย์ของหลวงพ่อนี้เป็นหลวงตานักธรรมตรีก็ไม่ได้ สอนลูกศิษย์ลูกหาก็ไม่มีปฏิภาณโวหาร แต่ว่าลูกศิษย์สอบได้นักธรรมตรี

นักธรรมโท นักธรรมเอก ท่านกลัวว่าลูกศิษย์จะลบหลู่ดูหมิ่นท่านหรืออย่างไรก็ไม่รู้ล่ะ แต่ท่านก็เล่านิทานอันนี้ให้ฟังอยู่บ่อย ๆ ท่านบอกว่ามีครูบาอาจารย์สำนักหนึ่งสอนลูกศิษย์ให้ภาวนา อิติปิโส ภะคะวือ แล้วลูกศิษย์ที่ยังไม่มีความรู้กว้างขวาง ก็ปฏิบัติตามครูบาอาจารย์อย่างคนว่าง่าย แต่ภายหลังลูกศิษย์เหล่านั้นมีโอกาสได้ไปศึกษาเล่าเรียนในต่างสำนัก บางท่านก็ได้เป็นมหาเปรียญกลับมา ทีนี้บรรดาลูกศิษย์ทั้งหลาย ก็ไปค้นคว้าตำรับตำราหาคำว่า อิติปิโส ภะคะวือ ไปเปิดดูตำราไหนมันก็ไม่มี อิติปิโส ภะคะวือ ไม่มีเลย ทีนี้พอกลับมาแล้ว ก็มาปรึกษาหารือกันว่าอาจารย์ของเรานี้ เข้าใจผิดซะแล้วล่ะ พวกเราต้องมาช่วยกันแก้ทิฏฐิของอาจารย์ มีอย่างที่ไหนเอา อิติปิโส ภะคะวือ มาสอนกัน มันไม่มีในตำราสักหน่อยหนึ่งเลย พอกลับมาก็เข้าไปกราบอาจารย์ อาจารย์ ๆ สอนพวกเราว่า อิติปิโส ภะคะวือ นี้สอนผิดซะแล้วล่ะ ควรแก้ใหม่ พวกเราไปค้นตำรับตำรากันหมดพระไตรปิฎกแล้ว ไม่เจอคำว่า อิติปิโส ภะคะวือ สักแห่งเลย อาจารย์เอาอะไรที่ไหนมาว่าก็ไม่รู้ล่ะ ทีนี้อาจารย์ท่านก็บอกว่า เราก็ปฏิบัติของเรามาอย่างนี้ ของพวกท่าน อิติปิโส ภะคะวา ก็คือ อิติปิโส ภะคะวา ไปซิ จะมาให้ผมเลิก อิติปิโส ภะคะวือ ผมนี้มันเป็นไปไม่ได้หรอก เพราะผมปฏิบัติมานานแล้ว ลงผลสุดท้ายอาจารย์กับลูกศิษย์เถียงกันไม่ตก ก็เลยต้องแยกทางกัน อาจารย์บอกว่า เออ ! ถ้า อิติปิโส ภะคะวา ของท่านทั้งหลายถูกต้อง พวกท่านพากันอยู่วัดซะผมจะไปภาวนา อิติปิโส ภะคะวือ ของผมบนภูเขาโน้น ว่าแล้วท่านก็เตรียมบริขารของท่านไปอยู่บนภูเขา ฝ่ายลูกศิษย์อยู่ทางวัด ข้อวัตรปฏิบัติก็ย่อหย่อน แล้วประชาชนทั้งหลายก็เสื่อมศรัทธา ไม่มีความเลื่อมใส เพราะว่าพระภิกษุไม่สำรวมในสิกขาบท วินัยไม่เคร่งครัดในข้อวัตรปฏิบัติ เขาไม่มีศรัทธา ไม่มีใครทำบุญก็พากันอดอยากเกิดความ

เดือดร้อน แล้วก็พากันคิดถึงครูบาอาจารย์ ก็มาปรึกษาตกลงกันว่าเราไปอาราธนาอาจารย์ของเรากลับคืนมาเถิด ว่าแล้วก็พากันไป ขึ้นไปบนภูเขาที่อาจารย์ท่านพักอยู่ พอไปถึงก็พากันไปกราบอาจารย์ อาจารย์ก็เดินจงกรมเฉยทีนี้ท่านก็บอกพอ ท่านหันหน้ามา ก็ลูกศิษย์องค์หัวหน้าก็กราบเรียนท่านว่าพวกเรามาขอพักกับอาจารย์สักคืนหนึ่ง เออ ! ที่พักที่นี้กุฏิก็ไม่มี มีแต่ร่มไม้กับพลาญหิน เสื่อหมอนก็ไม่มี มีแต่ก้อนหินกับใบไม้นั้นแหละ พวกท่านต้องการที่ไหนเป็นที่สบายก็นิมนต์จัดหาเอาเอง พอเสร็จแล้ว พระทั้งหลายก็พากันจัดที่พักผ่อนหลับนอนตามอัธยาศัยทีนี้พอตื่นเช้ามา อาจารย์ก็เดินจงกรมเฉย จนกระทั่งสิบเอ็ดโมง มันเพลแล้วยังไม่พาบิณฑบาตเลย ลูกศิษย์ก็เข้าไปกราบอาจารย์ อาจารย์เมื่อไรจะพาออกบิณฑบาตสักที หือ ! หิวแล้วหรือ หิวแล้วหล่ะ อ้าว ! ถ้าหิวก็เก็บก้อนหินใส่บาตร พอเก็บก้อนหินใส่บาตรมา มาประเคนอาจารย์ อาจารย์ก็นั่งหลับตาลง ก็เพ่งลงในบาตร ก็ อิติปิโส ภะคะวือ อิติปิโส ภะคะวือ ก้อนหินอยู่ในบาตรกลายเป็นข้าวมธุปายาส อันหอมตลบไปทั่วทุกทิศทุกทาง พอเสร็จแล้วก็ยื่นมาให้ อ้าว ! เอาไปฉันซะ ทีนี้พระทั้งหลายก็พากันฉัน ฉันเสร็จแล้วก็พักผ่อนตามอัธยาศัย ทีนี้พอวันหลังมา ลูกศิษย์ก็พากันไปกราบอาจารย์ อาจารย์ ๆ วันนี้พวกเราขอทดลองดูหน่อยน่ะ เออตามใจ พอเสร็จแล้ว ต่างคนก็ต่างเก็บก้อนหินใส่บาตร แล้วก็ไปนั่งบริกรรมภาวนา อิติปิโส ภะคะวือ อิติปิโส ภะคะวือ จิตมันก็ไม่เป็นสมาธิสักที อิติปิโส ภะคะวือ แต่มัวนึกเมื่อไรมันจะเป็นสักที ลืมตาขึ้นมามันก็เป็นก้อนหินโค่โร่อยู่อย่างเก่า ลงผลสุดท้าย สิบเอ็ดโมงถึงเวลาฉัน ยอมจำนนเข้าไปกราบอาจารย์ โอ้ยอาจารย์ไม่ไหวแล้ว ท่องมาจนเมื่อยแล้วไม่เห็นเป็นข้าวมธุปายาสสักที หือ ! อ้าวเอาบาตรมาตั้งเรียงกันตอนนี้อาจารย์แสดงปฏิหาริย์ใหญ่เลย

เอามือไปแตะบาตรเท่านั้นแหละ ในบาตรควันตลบขึ้นมากลายเป็นข้าวมธุปายาส ทีนี้พอตกเย็นมาอาจารย์ก็เรียกมาประชุมกัน ท่านก็เทศน์ให้ฟัง ท่านบอกว่า อิติปิโส ภะคะวือ หรือ อิติปิโส ภะคะวา เนี่ยนะ มันก็เป็นแต่เพียงคำบริกรรมภาวนาเท่านั้นเองแหละ เมื่อก่อนผมก็ภาวนาอิติปิโส ภะคะวาเหมือนกัน ทีนี้พอภาวนาไปจิตมันเคลิ้ม ๆ ลงไปสักหน่อยหนึ่ง คำว่า อิติปิโส ภะคะวือ มันก็โผล่ขึ้นมา ผมก็เลยจับเอาเป็นอารมณ์ภาวนาเรื่อยมา จนกระทั่งได้สมาธิ ได้ญาณ สามารถเสกก้อนหินเป็นข้าวกินได้ เพราะฉะนั้นพวกท่านจะไปสำคัญมั่นหมายอะไรกับคำบริกรรมภาวนา ท่านจะเอาคำไหนมาบริกรรมภาวนาก็ได้ทั้งนั้น ขอแต่ว่าให้เราจริงใจอดทน พากเพียรพยายามเท่านั้นเป็นพอ นี่ถ้าจะพิจารณาตามนิทานย่อ ๆ นี้ เราก็ไม่น่าจะไปสงสัยข้องใจกับคำบริกรรมภาวนา ภาวนาพุทโธไม่หยุดจิตมันเป็นสมาธิได้ สัมมา อะระหังไม่หยุดมันก็เป็นสมาธิได้ ยุบหนอพองหนอไม่หยุดมันก็เป็นสมาธิได้ เพราะฉะนั้นญาติโยมทั้งหลาย อย่าไปข้องใจสงสัยเรื่องคำภาวนา หรืออารมณ์จิตในการภาวนา เอาล่ะวันนี้ขอให้คติเตือนใจเพียงแค่นี้ ในท้ายที่สุดนี้ของพระบารมีของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จงคุ้มครองท่านทั้งหลาย ให้มีความสุขกายสุขใจ ปรารถนาสิ่งใดให้สำเร็จตามใจที่ปรารถนา ในที่ทุกสถานตลอดกาลทุกเมื่อเทอญ...

ทำได้ไหม อิติปิโส ภะคะวือ ? (หลวงพ่อถามเด็กที่มาฟังเทศน์)

หลวงพ่อให้พร : ยะถาวะริวะหา ฯ

พิธีกร : สมาชิกมีปัญหาถามต่อจากเมื่อเดือนที่แล้วครับผม

พิธีกร : ข้อวิธีการเจริญเมตตาตลอดเวลาทำอย่างไรครับ

หลวงพ่อ : เจริญเมตตาตลอดเวลา เราอธิษฐานจิตของเราขอสรรพสัตว์ทั้งหลายผู้เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น จงเป็นผู้มีความสุขกาย สุขใจ อย่าได้เบียดเบียนซึ่งกันและกัน จงมีความสุขรักษาตนให้พ้นภัยทั้งปวงเทอญ เมื่อคิดอธิษฐานอย่างนี้แล้ว กำหนดสติรู้จิตตลอดเวลา ก็เป็นการแผ่เมตตาอยู่ตลอดเวลา

พิธีกร : แต่จิตต้องเป็นเมตตาจริง ๆ นะครับ

หลวงพ่อ : จิตต้องเป็นเมตตาจริง ๆ

พิธีกร : ข้อที่สองครับหลวงพ่อครับ ในขณะที่ทำสมาธิจิตนิ่งสงบแต่เกิดอาการสะดุ้งขึ้นมาอย่างแรงนี่ เกิดจากอะไรครับ

หลวงพ่อ : จิตสงบนิ่ง ในขณะที่จิตสงบนิ่งเรามีความรู้สึกตัวอยู่ รู้ว่าเรามีกายทีนี้ตอนนั้นมันเป็นแต่เพียงความสงบ ทีนี้มันจะผ่านความสงบเข้าไปสู่สมาธิจริง ๆ ระหว่างหัวเลี้ยวหัวต่อนี่ เพราะสติของเรายังอ่อนมันจึงสะดุ้ง พอมันไหวตัวแวบ มันจะเข้าไปสู่สมาธิจริง ๆ ตรงนี้มันเป็นของใหม่สำหรับเรามันก็สะดุ้ง บางทีพอจิตวูบ ๆๆ ลงไป ตกใจสะดุ้งแบบนี้ก็มี คือระหว่างหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างความรู้สึกปัจจุบัน มันจะเปลี่ยนเข้าไปสู่สมาธิตามธรรมชาติ ตอนนี้มันจะสะดุ้งก็ตอนนี้ ที่มันสะดุ้งก็เพราะเราสติยังอ่อนสมาธิยังไม่เข้มแข็ง สมาธิยังไม่เข้าถึงสมาธิตามธรรมชาติจริง ๆ แต่ถ้าใครมีอาการอย่างนี้เรียกว่าใกล้แล้ว ในเรื่องภาวนา

พิธีกร : ใกล้ภาวนาสำเร็จใช่ไหมครับ

หลวงพ่อ : ใกล้จะเป็นสมาธิแล้ว

พิธีกร : คนเราเวลาทำอะไรก็หวังผลนะครับหลวงพ่อครับ เวลาสวดมนต์บูชาพระเจริญกรรมฐาน ก็ต้องขอพรพระ คือว่าหมายความว่าบูชาพระสวดมนต์เนี่ยมันจะเป็นกิเลสไหมครับหลวงพ่อครับ ขอให้เป็นอย่างนู้น เป็นอย่างนี้ครับ

หลวงพ่อ : มันเป็นกิเลส

พิธีกร : เป็นกิเลสหรือครับ

หลวงพ่อ : แต่เราทำอะไรเราต้องมีจุดประสงค์ ในขณะที่เรายังไม่ได้ไม่ถึงธรรมะ อันเป็นธรรมชาติอย่างแท้จริง คือยังไม่ถึงสัจจธรรม เราต้องขอ การขอนี้เป็นการกระตุ้นเตือนจิตของเราให้เกิดศรัทธา นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง พุทโธ เม สะระณัง วะรัง เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระพุทธเจ้าเท่านั้นเป็นที่พึ่งของข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งคำกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดีจงมีแก่ข้าพเจ้า ขอหรือเปล่า นี่แหละคือคำขอ ทำไมจึงต้องขอ เพราะเรายังไม่ได้ ถ้าเราได้แล้วเราก็หยุดขอ

พิธีกร : อย่างนี้ไม่เป็นกิเลสนะครับหลวงพ่อ

หลวงพ่อ : เป็นกิเลส แต่ว่ามันเป็นสิ่งกระตุ้นเตือนใจให้เราเกิดศรัทธายิ่งขึ้น ทีแรกมันก็ต้องอาศัยกิเลสไปก่อน เอากิเลสเป็นเครื่องกระตุ้นเตือนใจให้เกิดความทะเยอทะยาน ในความอยากได้ อยากมี อยากเป็น พระเดินจงกรม นั่งสมาธิตลอดคืนยันรุ่ง ตลอดวันยังห่าง ก็เพราะกิเลสมันกระตุ้นเตือนให้ทำ คือเราเอาพลังของกิเลสนั้นแหละสนับสนุนการปราบกิเลส ในเมื่อเราปฏิบัติไปถึงสุดยอดแล้วกิเลสมันก็หายไปเอง

พิธีกร : เอากิเลสปราบกิเลสหรือครับ

หลวงพ่อ : ใช่

พิธีกร : ยังมีอีกข้อหนึ่งครับ อันนี้ค้างมานานแล้วครับ พระเครื่องที่ปลุกเสกแล้ว แต่ก็ยังนำมาให้ครูบาอาจารย์ปลุกเสกซ้ำอีกนี่ มันจะมีผลเพิ่มเติมอย่างไรหรือเปล่าครับ เสกแล้วก็เสกอีก

หลวงพ่อ : ตามความเชื่อมั่น เราก็ว่าเพิ่มพลัง บางทีเราใช้ไปเราอาจจะประมาท คุณภาพของพระอาจจะเสื่อมก็ต้องมาปลุกเสกอีก

พิธีกร : การที่เราคิดอาฆาตพยาบาทบุคคลที่มาทำให้เราเสียใจ เจ็บใจ จะทำให้ชีวิตของเราต้องเดือดร้อนไหมครับผม โดยไม่ได้รับการแสดงอาการทางวาจาหรือการกระทำทางกายแต่อย่างใด จะเป็นบาปกรรมทำให้ต้องตกนรกหรือเปล่าครับ

หลวงพ่อ : ถ้าหากว่าสิ่งที่มันอาฆาตพยาบาทโดยเจตนา คือความตั้งใจมันสำเร็จเป็น มโนกรรม คือว่าความอาฆาตมันมีอยู่สองอย่าง คือตั้งใจจะอาฆาตผูกกรรม ผูกเวรกัน อีกอย่างหนึ่งมันเป็นนิสัยประจำของคนที่ยังมีกิเลสอยู่ บางทีเรานึกรังเกียจความพยาบาทอาฆาต แต่มันก็อดที่จะเป็นเช่นนั้นไม่ได้ มันเป็นวิสัยของผู้ที่ยังมีกิเลสอยู่ เราถือเอาเจตนา ถ้าเราตั้งใจจะผูกกรรม ผูกเวร ผูกพยาบาทอาฆาต มันก็เป็นกรรมที่ตกนรกได้ ถ้ามันสำเร็จเป็นมโนกรรม

พิธีกร : ข้อต่อไปครับหลวงพ่อครับ ครั้งแรกที่ทำสมาธิได้ใช้คำบริกรรม สัมมา อะระหัง ต่อมาทำสมาธิก็เปลี่ยนเป็น สัมมา ภะสัมโม สัมมา ภะสังโฆ ขณะนี้บริกรรมอยู่ห้องธาตุ นะมะพะทะ จิตก็สว่าง ถ้าเป็นการกำหนดลมหายใจจิตก็ไม่มีอะไร อยากจะถามหลวงพ่อว่า จะปฏิบัติอย่างไรต่อไปดี เพราะอยากมีจิตหลุดพ้นให้ถึงที่สุดของความทุกข์ครับ

หลวงพ่อ : ก็ภาวนาอย่างอื่นมันไม่ได้ผล จิตของเรามันไม่มีการเปลี่ยนแปลง ภาวนา นะมะพะทะ จิตมันสว่างได้ก็เอา นะมะพะทะ ก็เหมือนกันกับ อิติปิโส

ภะคะวือ อิติปิโส ภะคะวา ก็เคลิ้มไปหน่อยหนึ่ง อิติปิโส ภะคะวือ นั่นจิตมันสว่างวาบขึ้นมา ท่านก็เอา อิติปิโส ภะคะวือ ของท่านนั่นแหละ

พิธีกร : นรก สวรรค์เนี่ย มันเริ่มมีมาตั้งแต่เมื่อไรครับผม มันอยู่ส่วนไหนของโลกครับ

หลวงพ่อ : นรก สวรรค์เนี่ย มีมาตั้งแต่พร้อมโลกเกิด เมื่อมีพื้นแผ่นดิน มีสิ่งที่มีวิญญาณมาเกิดอยู่บนแผ่นดินอันนี้ หรือในจักรวาลนี้ โลกเกิดมา จักรวาลมีมา นรก สวรรค์มันก็มีมา เพราะมันมีสิ่งที่มีชีวิต ก็มาพร้อมกับโลก ทีนี้ นรกสวรรค์มันอยู่มุมไหนของโลก นรกมันก็อยู่กับเรานี้แหละอยู่ใกล้ ๆ เรา น้ำในอ่างเนี่ย คนที่ไม่มีบาป สมมติว่าคนที่ตายไปแล้ว คนไม่มีบาปมาอาบมากินได้เย็นสบาย แต่ถ้าคนมีบาปล้างมือลงไป มันกลายเป็นน้ำทองแดง การเกิดของสัตว์ในสัมปรายภพ คือในภพหน้า โอปปาติกะเกิดผุดขึ้นเป็นตัว ไม่ได้ไปเข้าท้องแม่ที่ไหน ในเมื่อสัตว์เหล่านี้ สัตว์ที่เป็นบาปเกิดผุดขึ้นมาปั๊บ หรือสัตว์ที่เป็นบุญก็ดีเกิดขึ้นมาปั๊บ ผลบุญผลบาปมันก็เกิดขึ้นมาพร้อมกัน เพราะมันเป็นกรรมนิมิต อย่างผืนแผ่นดินนี้ เราเดินยืนสบายอยู่นี้ เราเดินไปมันเย็นสบาย ถ้าสัตว์ที่มันทำบาป เขาเดินไปที่ไหนมันเหยียบแต่กองไฟ ไปเจอน้ำก็เจอแต่น้ำทองแดง พุทธประวัติพระพุทธเจ้า พอประสูติออกมา ก้าวไปมีดอกบัวผุดขึ้นมารองรับฝ่าพระบาท ถ้างั้นคนบาปนี้เดินไปที่ไหนกองไฟก็ผุดขึ้นมารับ มันเป็นกรรมนิมิต จิตมันบันทึกผลบุญผลบาปเอาไว้

พิธีกร : หลวงพ่อครับ พลังจิตนี้สามารถใช้ประโยชน์อะไรได้บ้างครับ

หลวงพ่อ : พลังจิตสามารถใช้ประโยชน์ได้สารพัด แล้วแต่กำลังสมาธิ กำลังทานของผู้บำเพ็ญ ถ้าหากว่าผู้ที่สำเร็จฌานสมาบัติสามารถเข้าฌานสมาบัติได้สิบวัน สิบห้าวัน สามารถใช้พลังจิตนี้บันดาลให้แผ่นดินถล่มก็ได้ แต่สามัญเรา

ธรรมดา ๆ นี้พอมีสมาธินิดหน่อย เราก็สามารถจะใช้พลังจิตรักษาโรคภัยไข้เจ็บได้ อีกอย่างพวกมนต์ไสยศาสตร์ก็คือพลังจิตเหมือนกัน แต่พลังจิตในขั้นนี้อาศัยวิชาอาคมเข้าประกอบ ถ้าหากว่าจิตไม่มีพลังแห่งความเชื่อมั่น มันก็ไม่ขลัง หลวงพ่อเคยไปเรียนมนต์หนังเหนียวมาแล้ว ในขณะที่ใจมันแน่วแน่ตั้งใจแน่วแน่ว่า เชื่ออย่างมั่นคงฟันแทงไม่เข้า พอนึกว่าไม่เชื่อดึงหนังออกมานิดหน่อยปลายมีดจิ้มยังไม่ลง ยังไม่ออกแรงเลยเลือดสาดแล้ว เพราะฉะนั้นพลังจิตอยู่ที่ความเชื่อมั่น ความกลัวก็ทำให้เกิดพลังจิต ความดีใจก็ทำให้เกิดพลังจิต ความเสียใจก็ทำให้เกิดพลังจิต สมัยที่หลวงพ่อมาอยู่กรุงเทพฯ ระหว่าง พ.ศ. 2483 - 2484 ไฟไหม้แถวตรอกพุทธธัง จุฬาลงกรณ์ ร้านอาหารร้านหนึ่งมีตู้เย็นเจ้าของร้านผอมก๋องแก๋งอย่างกับขี้ยา ไฟลุกลามมาแบกตู้เย็นเบ่อเร่อออกมาวางไว้กลางถนนได้ ตู้เย็นอันนั้นหามสี่คน แต่แกแบกออกมาได้คนเดียวก็ได้ ทีนี้ตอนที่เขามาทิ้งระเบิดนครราชสีมา ท่านเจ้าคุณโพธิวงษาจารย์ นอนป่วยอยู่พยุงลุกพยุงนั่ง พอได้ยินเสียงลูกระเบิดลงตูม ๆ ที่สถานีรถไฟ คนแก่ลุกจากที่นอนวิ่งจากวัดสุทธจินดาไปวัดศาลาลอยได้ อันนี้ก็คือพลังจิตอันเกิดขึ้นฉาบฉวย

พิธีกร : หลวงพ่อครับ ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้คนตายถ้าเขาไปเกิดแล้ว จะยังได้รับหรือไม่ครับ ผลบุญนั้นน่ะครับ

หลวงพ่อ : เออ อันนี้เอาประสบการณ์ดีกว่า เช่นอย่างสมมติว่า พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เป็นห่วงลูกหลาน สวดมนต์ไหว้พระอธิษฐานจิต ขอให้เขามีความเจริญรุ่งเรือง ประกอบกับความประพฤติดีปฏิบัติชอบของเขาด้วย มันเป็นไปได้เขาก็ได้รับผลบุญนั้นเหมือนกันเช่นอย่างคราวหนึ่งอาตมาอยู่ที่วัดป่าสาลวัน มีคนโทรศัพท์ไปบอกว่าลูกเขาป่วยเป็นมะเร็งในเม็ดโลหิต ดิ้นรนทุรนทุราย

กินไม่ได้สามวันสามคืน เขาบอกว่าหลวงพ่อช่วยแผ่เมตตาให้หน่อย หลวงพ่อก็บอก อ้าว ! คุณวางหูเดี๋ยวนี้ จะทำเดี๋ยวนี้ นั่งแผ่เมตตาอยู่ยี่สิบนาที ประเดี๋ยวโทรมาบอกว่าเป็นพระเดชพระคุณอย่างยิ่งหลวงพ่อ ลูกผมนอนหลับสบายแล้ว ถ้าเปรียบเทียบกับอย่างนี้แล้ว คนที่ไปเกิดแล้วเราทำบุญอุทิศให้มันก็ได้รับ แต่ตัวเขาเองเขาไม่รู้ว่าเขาได้รับแต่ผลบุญมันไปหนุนส่งเขาได้

พิธีกร : หลวงพ่อครับ ทำไมพระอรหันต์เมื่อนิพพาน เส้นผม เล็บ กระดูก จึงเป็นพระธาตุ

หลวงพ่อ : ถ้าจะว่ากันตามแผนแห่งการปฏิบัติ ส่วนใหญ่ผู้ที่ปฏิบัติเพื่อจะได้สำเร็จพระอรหันต์นี้ จิตของท่านจะเดินเข้าไปในร่างกาย แล้วไปสว่างอยู่ในท่ามกลางของร่างกาย แล้วมันจะเพ่งกระแสออกมามองเห็นอวัยวะภายในทั่วหมดในขณะจิตเดียว สว่างไสวไปหมด มองเห็นเนื้อเห็นหนัง ผม ขน เล็บ อะไรเป็นแก้วไปหมด ในเมื่อท่านเจริญบ่อย ๆ เป็นวิหารธรรมพอมาประกอบกับจิตที่บริสุทธิ์สะอาด มันก็มีพลังที่จะฟอกส่วนต่างๆ ของร่างกายให้เป็นแก้วขึ้นมาได้ อันนี้ตามหลักเหตุผลเป็นอย่างนี้ แต่ถ้าจะว่ามันเป็นธรรมชาติของพระอรหันต์ เป็นเช่นนั้นก็ถูก

พิธีกร : หลวงพ่อครับ เทวบุตรมารนี้เป็นอย่างไรครับผม

หลวงพ่อ : เทวบุตรมาร ถ้าผู้หญิงไปเกิดเป็นเทวดาเขาเรียกว่าเทวดา ถ้าหากว่าคนไปเกิดเป็นเทวดาผู้ชายเขาเรียกว่าเทพบุตร ทีนี้คนที่เป็นเทวดานี้เป็นได้ทั้งคนที่เป็นสัมมาทิฐิและมิจฉาทิฐิ เขาได้ทำบุญเพียงนิดหน่อย แม้แต่เขาปรนบัติบิดา มารดาเขาก็ไปเกิดเป็นเทวดาได้ แม้เขาเป็นมิจฉาทิฐิก็ตาม ที่นี้เทวดา เออ! มนุษย์ทั้งหลายของเราเนี่ย บางคนก็ใจดีมีเมตตา บางคนก็มีใจโหดเหี้ยม เทวดาต้องใจดีมีเมตตาเหมือนกัน แล้วก็มีใจโหดเหี้ยมเหมือนกัน คือพวกนี้ยังอยู่ใน

ห้องกิเลส เพราะฉะนั้นเทวดาดีก็มีเทวดาชั่วก็มี เทวดาดีนี้ไปสนับสนุนพระผู้ไปปฏิบัติธรรม เทวดาชั่วนี้ไปหลอกไปหลอนให้หลงทางก็ยังมีเลย เทวบุตรก็เหมือนกัน เทวบุตรมารนี้มันก็หมายถึงเทพบุตรหรือเทวดาที่มาแสดงตนเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติธรรมของพระ

เจ้ากรรมนายเวรต้องทำความเข้าใจก่อนว่า คำว่ากรรมนี้คือการกระทำ เราทำกิจกรรมต่อกันทั้งดีและชั่ว ทีนี้ผลซึ่งเกิดจากการกระทำนั้นเรียกว่าวิบาก เราทำอะไรลงไปโดยลำพังที่เราทำผิดพลาดไป มันก็มีผลสำเร็จเป็นกรรม ทีนี้ทำมีคู่กรณีมันก็สำเร็จเป็นกรรม สำหรับผลของกรรมนี้เราทำต่อใครแล้วมันต้องเป็นผลของกรรมอยู่นั่นแหละ มันลบล้างไม่ได้ แต่ถ้ากรรมอันใดเราไปทำกับคู่กรณี คือคู่วิวาทหรือทำดีต่อกันแล้วผูกกรรมผูกเวรกัน เช่นอย่างคำที่เขาว่าทำบุญร่วมกันตักบาตรร่วมขันไปไหนไปกัน เช่นอย่างพระนางมัทรีกับพระเวสสันดร พระพุทธเจ้ากับพระนางพิมพาเนี่ย ก็เป็นคู่กรรมคู่เวรกันมาหลายภพหลายชาติ ดีต่อกันก็เป็นคู่กรรมคู่เวร ทีนี้คู่กรรมคู่เวรที่ดีที่ร่วมสร้างบารมีด้วยกันเกิดมาชาติใดภพใดก็แต่สนับสนุนซึ่งกันและกัน แต่ถ้าหากว่าคู่กรรมคู่เวรซึ่งเป็นคู่วิวาทหรือคู่อาฆาตกันนี้เกิดมาชาติใดภพใดก็มีแต่ตัดรอน พระพุทธเจ้ามีพระนางพิมพาเป็นคู่กรรมคู่เวรในการสร้างบารมี แล้วพระเทวทัตมาเป็นคู่กรรมคู่เวรในทางตัดรอนพระองค์ ทีนี้คู่เวรนี่มันมีตัวมีตนแต่คู่กรรมนี่มันก็หมายถึง การกระทำที่ร่วมกันก็มีตัวตนเหมือนกัน แต่ว่าผลของกรรมซึ่งมันเกิดจากการกระทำ มันไม่มีตัวมีตนแต่มันก็มีผลสนองได้ เวรนี้ก็หมายถึงการพยาบาทอาฆาตจองเวรซึ่งกันและกันเป็นคู่ ๆ เช่นอย่าง นาย ก กับนาย ข ทะเลาะกันแล้วก็ผูกกรรมผูกเวรกัน เช่นอย่างในเรื่องธรรมบทที่เคยแปลมาเรื่องเมียน้อยกับเมียหลวงเศรษฐีตระกูลหนึ่ง เอาสะใภ้มาสะใภ้มันไม่ให้หลาน

ปู่ ย่า ตา ยาย ก็อยากจะมีลูกหลานสืบตระกูล ไปคิดหาภรรยาน้อยมาให้ลูกชาย ทีนี้พอลูกสะใภ้มันรู้เข้ามันก็ไปหามาให้เอง พอภรรยาน้อยมาภรรยาน้อยเขามีลูก ทีนี้ไอ้นางเมียหลวงเกิดคิดว่าเขามีลูก สามีจะรักเขามากกว่าเรา ก็ทำให้แท้งมาถึงสามคน ในที่สุดก็ตายทั้งแม่ทั้งลูก พอเสร็จแล้วนางเมียน้อยนี้ก็ผูกกรรมจองอาฆาตจองเวรไว้ เกิดมาชาติใด ๆ ให้ฉันได้ฆ่าแกกับลูกไปทุกภพทุกชาติ ตอนนี้เป็นมนุษย์ ทีนี้พอมนุษย์ทั้งสองคนนี้ตายไป เมียน้อยไปเกิดเป็นแมว เมียหลวงไปเกิดเป็นแม่ไก่ ไก่ไข่ออกมาฟองใดแมวไปกินหมด ในเมื่อกินไข่หมดแล้วก็กัดแม่ไก่กิน ก่อนแม่ไก่จะตายแม่ไก่ก็บอกว่า เออ ! เกิดมาชาติใดภพใดขอให้ข้าได้กินลูกแกและตัวแกด้วย ทีนี้ภายหลังมา แม่ไก่นี้ไปเกิดเป็นเสือ นางแมวไปเกิดเป็นวัว วัวออกลูกมาตัวใดเสือไปกัดกินหมด ในที่สุดก็กินแม่วัวด้วย ก่อนแม่วัวจะตายก็อาฆาตเอาไว้ว่าเกิดมาชาติใดภพใด ขอให้ข้าได้กินลูกแกกับตัวแก ทีนี้ภายหลังมานี่นางเสือมาเกิดเป็นคน นางวัวไปเกิดเป็นยักษิณี ทีนี้คนเมื่อออกลูกมาเมื่อไรนางยักษิณีมากินหมด จนกระทั่งถึงคนที่สาม คนที่สามนี้สองสามีภรรยาอุ้มลูกไปที่สระอโนดาต หน้าวัดพระเชตวัน ไปอาบน้ำแล้วก็จะไปตั้งชื่อลูก ในขณะที่ภรรยาอาบน้ำเสร็จแล้ว ก็ขึ้นมาอุ้มลูกเอาไว้ สามีก็ลงไปอาบน้ำในสระนางยักษิณีก็มา นางก็ร้องขึ้นมา นางยักษิณีมาแล้วนางยักษิณีก็มาทุบตี นางไม่มีทางออกก็วิ่งไปหาพระพุทธเจ้า อุ้มลูกเข้าไปหาพระพุทธเจ้า นางยักษิณีก็ไล่ตามไป พอไปถึงซุ้มประตู เทวดาอยู่ซุ้มประตูบันดาลให้นางยักษ์ตัวแข็งเดินไปไม่ได้ พระพุทธเจ้ามองเห็นก็กวักมือเรียกนางยักษิณีจงเข้ามาเถิด ทีนี้พอนางยักษิณีเข้าไปกราบพระพุทธเจ้าพระองค์ก็ทรงเทศน์ให้ฟังว่า เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร พวกเจ้านี้เป็นกรรมเป็นเวรกันมาหลายภพหลายชาติแล้ว ต่อไปนี้เลิกจองกรรมจองเวรกันซะ

พระพุทธเจ้าให้นางยักษิณีสมาทานศีลห้า ทีนี้พอนางยักษิณีสมาทานศีลห้าแล้วก็ร้องไห้ร้องห่ม ข้าพระองค์จับสัตว์เป็น ๆ กินเป็นอาหาร เมื่อรักษาศีลแล้วจะได้อาหารที่ไหนรับทาน พระพุทธเจ้าบอกว่าไม่ลำบากไม่ต้องตกใจ ฉันจะให้เพื่อนเธอเอาไปเลี้ยง ขอให้นางมนุษย์นี้เอานางยักษ์มาเลี้ยงไว้ที่บ้าน ทีนี้พอเลี้ยงไว้ที่บ้านก็ได้ปลูกกระท่อมให้อยู่หลังสวน พอถึงเวลาทำไร่ทำนา ปีไหนฝนแล้งน้ำน้อย นางยักษิณีก็บอกเจ้าของบ้านให้ไปทำนาในที่ลุ่ม ปีไหนน้ำจะท่วมก็ให้ทำนาในที่ดอน ครอบครัวนี้ก็มั่งคั่งสมบูรณ์ขึ้น ชาวบ้านทั้งหลายมารู้เรื่องรู้ราวกัน ก็เอาข้าวปลาอาหารส่งนางยักษิณี บางคนก็ปลูกกระท่อมไว้ที่บ้านเชิญนางยักษิณีไปอยู่ กรรมเวรมันก็เลยหมดกันแค่นี้ พระพุทธเจ้าท่านก็เทศน์ว่า ถ้าพวกเธอไม่มาพบพระพุทธเจ้าเช่นเราตถาคตนี้ พวกเธอจะจองเวรกันไม่รู้จักจบจักสิ้น

พิธีกร : หลวงพ่อครับ พวกเราที่นั่งอยู่ในนี้นะครับ เวลามันมีความโกรธขึ้นมามันก็รู้นะครับ ไม่ทราบว่าความโกรธนี่เกิดขึ้นแวบขึ้นมา มีวิธีอย่างไรบ้างครับ มีกลวิธีอย่างไรบ้างที่จะกำจัดความโกรธ ที่มันเกิดขึ้นอยู่นั้นให้เด็ดขาดลงไปว่าไม่โกรธนะครับ มีวิธีการอย่างไรครับ

หลวงพ่อ : อันนี้ต้องหัดเจริญเมตตามาก ๆ ในตอนแรก ๆ อดทนเอาไว้ก่อน เวลาโกรธแล้วอย่าแสดงออกทางกายทางวาจา ให้มันอยู่ในใจอย่างเดียว เฉยอดทนข่มใจเอาไว้ ถ้าหากว่าโกรธขึ้นมาแล้วไปทำอะไรลงไปที่มันเป็นบาป มันมีผลสะสม ด่าออกไปมันก็มีผลสะสม ทีนี้ทีหลังในเมื่อกระทบอารมณ์แล้ว มันโกรธขึ้นมา ของเก่าที่มันสะสมไว้มันก็วิ่งขึ้นมาสนับสนุน มันทำให้โกรธแรงขึ้น เราอาศัยอดทนอย่างเดียว อดทนจนกระทั่งมันชินแล้วความโกรธมันจะ

ค่อยเบาลง แล้วเจริญเมตตามาก ๆ จะไประงับให้มันหยุดปึ๊บทันทีนี่ เราไม่ฝึกแล้วมันก็ระงับไม่ได้

พิธีกร : ปัญหายังไม่หมดนะครับหลวงพ่อครับ หลวงพ่อเหนื่อยหรือยัง

หลวงพ่อ : อ้าว ว่าไป

พิธีกร : ว่าไปนะครับ หลวงพ่อครับ ทำไมคนส่วนมากไม่ค่อยพูดถึงพระอาจารย์เสาร์ แต่ชอบพูดถึงเรื่องของพระอาจารย์มั่นครับ

หลวงพ่อ : อ๋อ คนโดยทั่วไปรู้จักพระอาจารย์มั่นมากกว่าพระอาจารย์เสาร์ สาเหตุที่หลวงปู่มหาบัวเขียนประวัติพระอาจารย์มั่น ทีนี้พระอาจารย์เสาร์นี่เพียงแต่รู้กันปากต่อปาก มันไม่มีหลักฐานยืนยันทางหนังสือ ทีนี้หลวงปู่มหาบัวเขียนประวัติของพระอาจารย์มั่นขึ้นมา พิมพ์แจกกันอ่านนี้มันก็ไปได้กว้างขวาง เพราะฉะนั้นคนทั้งหลายจึงรู้จัก พูดถึงแต่พระอาจารย์มั่นมาก แม้แต่พระสงฆ์ในปัจจุบันนี้ ก็อ้างตัวว่าเป็นลูกศิษย์พระอาจารย์มั่นทั้งนั้น

พิธีกร : หลวงพ่อครับ กิเลสกับตัณหานี้มันต่างกันอย่างไรครับผม

หลวงพ่อ : กิเลสมันเป็นชื่อรวม โลภ โกรธ หลง ตัณหา กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา มันเป็นกิเลสทั้งนั้นแหละ กิเลสแปลว่าเครื่องเศร้าหมอง อะไรมันทำให้จิตใจของเราเศร้าหมองเป็นกิเลสทั้งนั้น แต่มันแยกออกเป็นตัว ๆ โลภะ ราคะ โทสะ โมหะ ก็เป็นกิเลสแต่ละตัว แล้วก็เป็นรากเหง้าของกิเลสด้วย แล้วก็ความอยากความอะไรเล็ก ๆ น้อย ๆ ทั้งหลายนี้ ความกำหนัดยินดี ความเกลียด ความชัง ความโกรธทั้งหลายทั้งหมดนี่มันเป็นกิเลสทั้งนั้น

พิธีกร : หลวงพ่อครับ ข้อต่อไปครับ ทำไมคนที่ตายไปแล้ววิญญาณจึงไปเข้าอยู่บ้านคนอื่นได้ครับ ไม่เข้าบ้านตัวเองครับ

หลวงพ่อ : ความผูกพันของสัตว์ในวัฏฏะสงสาร มันไม่มีเฉพาะแต่ในชั่วชีวิตนี้เท่านั้น มันมีตั้งแต่ชาติก่อนโน้น ทีนี้เมื่อเขามาเกิดในบ้านนี้ แต่ความผูกพันในชาติก่อนเขามีอยู่กับบ้านโน้น มันก็ไปเข้าอยู่บ้านโน้น

พิธีกร : หลวงพ่อครับ ข้อสุดท้ายแล้วละครับ ว่าทำไมวิญญาณจึงสามารถบอกเลขได้ครับ บอกให้คนถูกหวยถูกอะไร พวกกุมาร พวกอะไรนี่ครับ ทำไมวิญญาณจึงบอกเลขได้

หลวงพ่อ : คนเราที่อยู่ ๆ เวลานี้ก็รู้สึกว่าเราไม่มีฤทธิ์อิทธิพลอะไร แต่คนบางคนเมื่อตายไปแล้วเกิดมีฤทธิ์อิทธิพลมากขึ้น มีญาณมีอะไรต่ออะไรรู้ล่วงหน้าได้ เห็นอย่างคนที่ตายไปแล้ว วิญญาณเขาสามารถทำให้บ้านหลังนี้ไหวยวบ ๆ ได้ ทำให้แผ่นดินไหวได้ มันเป็นธรรมชาติของวิญญาณเป็นอย่างนั้น เพราะอย่างนั้นจึงมาพูดถึงเรื่องวิญญาณ วิญญาณกับคนเราก็เหมือนกัน ในเมื่อเราดีต่อเขา เขาก็ดีต่อเรา ว่ากันตรง ๆ เขาว่าผี ถ้าเราดีต่อเขา เขาก็ดีต่อเรา ถ้าเราร้ายต่อเขา เขาก็ร้ายต่อเรา เพราะอย่างนั้นการผูกมิตรไมตรีกับพวกผีปีศาจ มีแต่เจริญพุทธคุณ ธรรมคุณ แผ่เมตตา แล้วก็อุทิศส่วนบุญส่วนกุศล อย่าไปเอาคาถาอาคมมาขับมาไล่เขา ถ้าเราสงสัยว่าที่บ้านที่ช่องของเรามันจะมีพวกเหล่านี้มาสิงอยู่ ถ้าเราไปเอาคาถาอาคมมาขับไล่ พออาจารย์ท่องคาถาอาคมขึ้นมาแล้วมันกระทบกระเทือนเขา เขาก็ตั้งป้อมต่อสู้ เขาสู้ไม่ได้เขาก็หลบหนีไปพักในเมื่ออาคมของอาจารย์เสื่อม เขากลับย้อนกลับมาเล่นงานเรายิ่งนักกว่าเก่า บท กะระณียะ เมตตะสุตตัง ไม่ใช่บทไล่ผี มันเป็นบทผูกมิตรไมตรีกับผี อันนี้ก็มีเรื่องพระไปบำเพ็ญเพียรอยู่ในป่ากลัวผี พระพุทธเจ้าให้เจริญพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ และ กะระณี ฯ เมตตาคุณ ผีมันก็ไม่รบกวน ถ้าหากว่าสัตว์ที่ภูมิต่ำกว่ามนุษย์ลงไป ไม่มีโอกาสได้สำเร็จมรรคผลแม้จะเป็นสัตว์วิเศษก็ตาม

เป็นอย่างพวกนาคเขาก็มีฤทธิ์ ยักษ์เขาก็มีฤทธิ์ นาคก็ดี ยักษ์ก็ดี เป็นอมนุษย์ ไม่ใช่มนุษย์ ถึงแม้ว่าฟังเทศน์ฟังธรรมเข้าอกเข้าใจเรื่องไหนก็ไม่สำเร็จ อริยมรรค อริยผล ได้แต่ความเลื่อมใส ผู้ที่จะสำเร็จอริยมรรค อริยผลได้ คือตั้งแต่มนุษย์ขึ้นไปถึงเทวดา

เราทำอะไรต้องมีจุดประสงค์ ในขณะที่เรายังไม่ถึงธรรมะ

อันเป็นธรรมชาติอย่างแท้จริง คือยังไม่ถึงสัจธรรม

เราต้องขอ การขอนี้เป็นการกระตุ้นเตือนจิตของเราให้เกิดศรัทธา

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง

พุทโธ เม สะระณัง วะรัง

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา

คุณสรศักดิ์ บุณยพุกกณะ ***บันทึกเทป***

คุณธรรมศักดิ์ - คุณนนทวรรณ ปั้นงาม ***ถอดเทป***

คุณสุนัย จันทร์ตรี ***ตรวจ / ทาน / พิมพ์ต้นฉบับ***

คุณบุญชนะ บุณยปรรณานนท์ ***ผู้ประสานงาน***

คุณธิดา จรรยาทิพย์สกุล (อินทร์พันธุ์) ***ผู้ประสานงาน***

ชีวประวัติพระราชสังวรญาณ (หลวงพ่อพุธ ธานิโย)
วัดป่าสาลวัน ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา

พระราชสังวรญาณ (หลวงพ่อพุธ ฐานิโย) เดิมชื่อ พุธ อินทรหา เป็นบุตรคนเดียวของบิดามารดา เกิดที่หมู่บ้านชนบท ต.หนองหญ้าเซ้ง (สันประดู่) อ.หนองโดน จ.สระบุรี เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2464 เดือน 3 ปีระกา

บิดาชื่อ พร มารดาชื่อ สอน มีอาชีพ ทำนา ทำไร่ และค้าขาย เมื่อท่านอายุได้ 4 ขวบ บิดามารดาถึงแก่กรรม ญาติที่อยู่ทางจังหวัดสกลนคร จึงรับท่านไปอุปการะที่หมู่บ้านโคกพุทรา ต.ตาลเนิ้ง อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร

ปี พ.ศ. 2472 อายุได้ 7 ขวบ ได้เข้าศึกษาในโรงเรียนประชาบาลวัดไทรทอง ต.ตาลเนิ้ง อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร โดยเรียนจบชั้นประถมปีที่ 6 เมื่ออายุได้ 14 ปี ในสมัยนั้นก็นับว่าเป็นการเรียนที่สูงพอสมควร พอเรียนสำเร็จแล้ว ครูบาอาจารย์ก็ชวนให้เป็นครูสอนอยู่ในโรงเรียนนั้น แต่จิตใจท่านอยากจะบวชมากกว่า ต่อมาท่านจึงได้ขอร้องญาติผู้ปกครองให้พาไปบรรพชาเป็นสามเณร ที่วัดอินทร์สุวรรณ บ้านโคกพุทรา ต.ตาลเนิ้ง อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร เมื่อปี พ.ศ. 2479 อายุ 16 ปี โดยมีท่านพระครูวิบูลย์ธรรมขันธ์ เจ้าคณะอำเภอสว่างแดนดิน เป็นพระอุปชฌาย์ และท่านพระครูโพธิภูมิไพโรจน์เป็นพระบรรพชาจารย์ หลังจากนั้นได้อาศัยอยู่จำพรรษากับท่านพระครูโพธิภูมิไพโรจน์นั่นเอง ท่านได้รับความเมตตาจากพระอาจารย์ให้ได้ศึกษาทางด้านปริยัติธรรม และในพรรษาแรกนั้นท่านก็สอบได้นักธรรมชั้นตรี

ปี พ.ศ. 2480 หลังจากออกพรรษา เป็นเหตุบังเอิญที่ท่านเจ้าคุณพระอริยคุณาธาร (ปุสโส เส็ง) ได้เดินธุดงค์มายังจังหวัดสกลนคร ในฐานะเจ้าคณะ

ตรวจการผู้ช่วยภาค 4 แทนพระอาจารย์ของท่านคือ ท่านเจ้าคุณพระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (จันทร์ สิริจันโท) และได้เกิดความเมตตาต่อท่าน ท่านจึงมีโอกาสได้เดินธุดงค์ติดตามท่านเจ้าคุณอริยคุณาธาร ออกจากอำเภอสว่างแดนดิน ไปยังจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งสมัยนั้นการคมนาคมยังไม่สะดวกต้องเดินด้วยเท้าตามทางเกวียนและผ่านป่าเขาใช้เวลาถึง 31 วัน จึงถึงจังหวัดอุบลราชธานี ท่านเล่าว่าในระหว่างทางบางทีเมื่อยนักก็พักค้างแรมแห่งละ 2 - 3 วัน บางทีก็เดินป่ารอนแรมไป หลงป่า หลงดง บางวันไม่ได้ฉันข้าว เพราะหมู่บ้านห่างกันมาก เดินทางออกจากหมู่บ้านหนึ่งตั้งแต่เช้าจนค่ำก็ยังไม่เจอหมู่บ้านป่าดงที่ท่านเคยเข้าไป บางครั้งได้ยินเสียงเสือร้อง บางครั้งมันก็กระโดดข้ามทางที่เดินไปก็มี

ในสมัยแรกที่ท่านบรรพชาเป็นสามเณรนั้น ท่านได้บรรพชาในสังกัดคณะมหานิกาย เมื่อไปถึงจังหวัดอุบลราชธานีได้พักที่วัดบูรพา โดยเป็นลูกศิษย์ของท่านอาจารย์พร (พี่ชายของพระอาจารย์บุญ ชินะวังโส) ท่านอาจารย์พรเป็นลูกศิษย์ของท่านอาจารย์เสาร์ กันตสีลเถระ ซึ่งขณะนั้นจำพรรษาอยู่ที่วัดบูรพา สามเณรพุธ จึงได้ฝากตัวเป็นลูกศิษย์ของท่านอาจารย์เสาร์ และได้รับการอบรมทางด้านปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ที่วัดบูรพา อ.เมือง จ.อุบลราชธานี ท่านได้ศึกษาทางด้านพระปริยัติธรรมด้วย และสอบได้นักธรรมเอก เมื่ออายุได้ 18 ปี

ปี พ.ศ. 2483 ท่านอาจารย์เสาร์ ได้พาสามเณรพุธเดินธุดงค์จากจังหวัดอุบลราชธานี เข้ากรุงเทพฯ และพาไปฝากตัวให้ท่านเจ้าคุณปัญญาพิศาลเถระ (หนู) เจ้าอาวาสวัดปทุมวนาราม อบรมสั่งสอน สามเณรพุธได้ศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี และสามารถสอบได้เปรียญ 4 ประโยค ตั้งแต่ยังเป็นสามเณรนั่นเอง ท่านได้จำพรรษาที่วัดปทุมวนารามนี้ จนอายุครบบวช ท่านจึงได้รับการอุปสมบทในปี พ.ศ. 2485 โดยท่านเจ้าคุณพระปัญญาพิศาลเถระ (หนู) พระอาจารย์ของท่านเป็นพระอุปัชฌาย์ และได้รับฉายาว่า “ ฐานิโย ”

ปี พ.ศ. 2487 เป็นสมัยสงครามบูรพาเอเซีย หลวงพ่อพุธ ได้อพยพกลับไปอยู่จังหวัดอุบลราชธานี โดยกลับไปจำพรรษาที่วัดบูรพาดังเดิม และท่านได้เกิดอาพาธหนัก เป็นวัณโรคอย่างแรงจนหมอไม่รับ ขณะนั้นท่านพระอาจารย์ฝั้น ได้เดินทางมาจำพรรษาที่วัดบูรพา ตามคำสั่งของสมเด็จพระมหาวีรวงศ์ (ติสโส อ้วน) เช่นกันพระอาจารย์ฝั้น สอนให้ท่านตั้งใจเพ่งอาการ 32 โดยใช้การพิจารณาถึงความตายให้มากที่สุด ทั้งยังคอยให้กำลังใจแก่หลวงพ่อพุธ

ท่านเคยเล่าให้ฟังว่า ขณะที่ท่านป่วยเป็นวัณโรคอยู่เกือบ 10 ปีนั้น ท่านต้องรักษาพยาบาลตัวเอง ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติธรรม เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา โดยมุ่งที่จะพิจารณาดูความตาย โดยคิดว่าก่อนที่เราจะตายนี้ควรจะได้รู้ว่า ความตายคืออะไร จึงได้ตั้งอกตั้งใจพิจารณาดูความตายอยู่เป็นเวลาหลายวัน ในวันสุดท้ายได้ค้นคว้าพิจารณาดูความตายอยู่ถึง 7 ชั่วโมง ในตอนแรกเพราะความอยากรู้อยากเห็นว่า ความตายคืออะไร เป็นอาการของกิเลส ในเมื่อถูกกิเลสมันปิดบังดวงใจ ความสงบใจที่เป็นสมาธิก็ไม่มี ความรู้แจ้งเห็นจริงก็ไม่มี

เริ่มนั่งสมาธิอยู่ตั้งแต่ 3 ทุ่ม จนกระทั่งถึงตี 3 จนเกิดความรู้สึกเหน็ดเหนื่อยแทบจะทนไม่ไหว ในขณะนั้นความรู้สึกทางจิตมันผุดขึ้นมาว่า ชาวบ้านชาวเมืองทั้งหลายเขานอนตายกันทั้งนั้น ท่านจะมานั่งตาย มันจะตายได้อย่างไร และพร้อมๆ กันนั้นก็เอนกายลงนอนอย่างไม่เป็นท่า พอเอนกายนอนลงไปก็กำหนดจิตไปพร้อม ๆ กัน เมื่อเกิดความหลับขึ้นมา จิตกลายเป็นสมาธิแล้วจิตก็แสดงอาการตาย คือวิญญาณออกจากร่างกาย ไปลอยอยู่เบื้องบนเหนือร่างกายประมาณ 2 เมตร แล้วก็ส่งกระแสลงมารู้กายที่นอนเหยียดยาวอยู่ แสดงว่าได้รู้เห็นความตาย ลักษณะแห่งความตาย ในเมื่อตายแล้วร่างกายก็ขึ้นอืดเน่าเปื่อย ผุพัง ไปตามขั้นตอน

ในเมื่อร่างกายที่มองเห็นอยู่นั้นสลายตัวไปหมดแล้ว ก็ยังเหลือแต่จิตว่าง จิตว่างแล้วก็ยังมองเห็นโลกคือแผ่นดินในอันดับต่อไป โลกคือแผ่นดินก็หายไปยัง

เหลือแต่จิตดวงเดียวที่สว่างไสวอยู่ มองหาอะไรก็ไม่พบ พอจิตมีอาการไหวเกิดความรู้สึกขึ้นมาว่าใช่แล้ว ก็เป็นอันว่าได้รู้จริงเห็นจริงในเรื่องของความตาย ด้วยประการฉะนี้

ปี พ.ศ. 2490 ไปจำพรรษาที่เขาสวนกวาง อาการป่วยยังไม่หายขาด ท่านเจ้าคุณอริยคุณาธาร เตือนว่าคุณอย่าประมาท รีบเร่งปฏิบัติเข้า ให้มันได้ภูมิจิต ภูมิธรรม อนาคตคุณจะไปนั่งเทศน์ในพระบรมมหาราชวัง หลังจากหายป่วยอย่างเด็ดขาด ท่านได้รับแต่งตั้งการงานเกี่ยวกับคณะสงฆ์ ตามลำดับ

ประวัติการอาพาธ

วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541 เข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพมหานคร ตึก 84 ปี ชั้น 6 เข้ารับการฉายแสงรักษามะเร็งต่อมน้ำเหลืองบริเวณลำคอ ครั้งแรกวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2541 และกลับมาพักผ่อนที่วัดป่าสาลวัน วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

เดินทางเข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาล วันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 กลับมาพักรักษาตัวต่อที่โรงพยาบาลมหาราช จังหวัดนครราชสีมา อาคารเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 8 ห้อง 9821

อาการป่วยทรุดหนัก (ช็อค) เมื่อวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2542 เวลาประมาณ 03.00 น. แต่แพทย์ได้ช่วยกลับมาได้ระดับหนึ่งและต้องใช้เครื่องช่วยชีวิตอย่างเต็มที่ ***วันเสาร์ที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 เวลา 07.15 น. ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 7 พระหลวงพ่อพุธ จึงละธาตุขันธ์ไป รวมอายุได้ 78 ปี 3 เดือน 7 วัน พรรษา 58 ณ โรงพยาบาลมหาราช จังหวัดนครราชสีมา***

รายนามผู้ร่วมอนุโมทนาบุญ

ขออนุภาพแห่งธรรมบรรณาการนี้ จงดลบันดาลให้ทุกท่านเกิดปัญญา
พิจารณาตามผลแห่งการปฏิบัติของทุกท่านเทอญ

รายนามผู้ร่วมอนุโมทนาบุญ	
คุณบุญชนะ - คุณศุภรัชฎา - ด.ญ.ภัสราภรณ์ บุญยปรรณานนท์	10,000-
ท่านผู้พิพากษา สุนัย จันทร์ตรี	5,000-
คุณกฤต เกษมศิลป์ (หจก. แสงวิเศษ)	5,000-
คุณดุษฎี รวมเมฆ	5,000-
คุณสาโรจน์ ศรีหร่าย	3,000-
คุณอรพิน - คุณอารดา - คุณมาตาปีย์ เทียนแก้ว	2,500-
คุณสุญาดา วีระพงษ์	2,000-
คุณยงยุทธ บัญชาจารุภรณ์	2,000-
คุณหงษ์ - คุณหมู (รังษีธรรมสถาน)	2,000-
คุณวิมล วงษ์หิรัญ	2,000-
นอ.ศุภมิตร - คุณสุกัญญา - คุณประภัศเดช - คุณประกิตฐิชัย ตันติพงศ์	1,000-
คุณขุนทัพ - คุณบังอร เกรียงเกร็จ	1,000-
คุณสำรวย รอดฤดี	1,000-
คุณสุกัญญา สุขสุวรรณ (บ.กรุงเทพประกันภัยจำกัด)	1,000-
คุณนพคุณ มณีอินทร์	1,000-
คุณธานี เจริญผล (รังษีธรรมสถาน)	1,000-

รายนามผู้ร่วมอนุโมทนาบุญ (ต่อ)	
คุณประวิทย์ - คุณปราณี ดิลกชัยชาญวุฒิ	1,000-
คุณมณีรัตน์ ครรชิตชัย	1,000-
คุณอุไรรัตน์ น้อยพยัคฆ์	500-
คุณกฤษฎี วัฒนาเจริญศิลป์	500-
ท.พ.หญิงประภัสสร เจริญลาภ	500-
ศิษย์เก่าโรงเรียนบางปลาม้า " สูงสุมารผดุงวิทย์ "	500-
คุณนิธยา เพชรสุกใส และบุตร - ธิดา	500-
คุณหลี่เท่า แซ่ฉั่ว และคุณบุ้ยบั้ง แซ่ซื่อ	500-
คุณบุญชัย วัชรีเมธี	400-
คุณวิโรจน์ สว่างทอง	300-
คุณณิชกานต์ ขมประเสริฐ	200-
คุณนิรมล ฤทธิ์เรืองเดช	200-
คุณโกวิท - คุณกรรณิการ์ โยธาพิทักษ์	200-
คุณแม่ถนอมจิตต์ บุณยปรรณานนท์	200-
ร.ศ.แสงจันทร์ พุทธิเจริญรัตน์	100-
ด.ช.พิชญ์พงศ์ - ด.ญ.อภิจารีย์ โยธาพิทักษ์	100-
ด.ช.อานนท์ - ด.ช.อานันท์ จำลองกุล	60-

และผู้ร่วมอนุโมทนาบุญไม่ประสงค์จะออกนาม

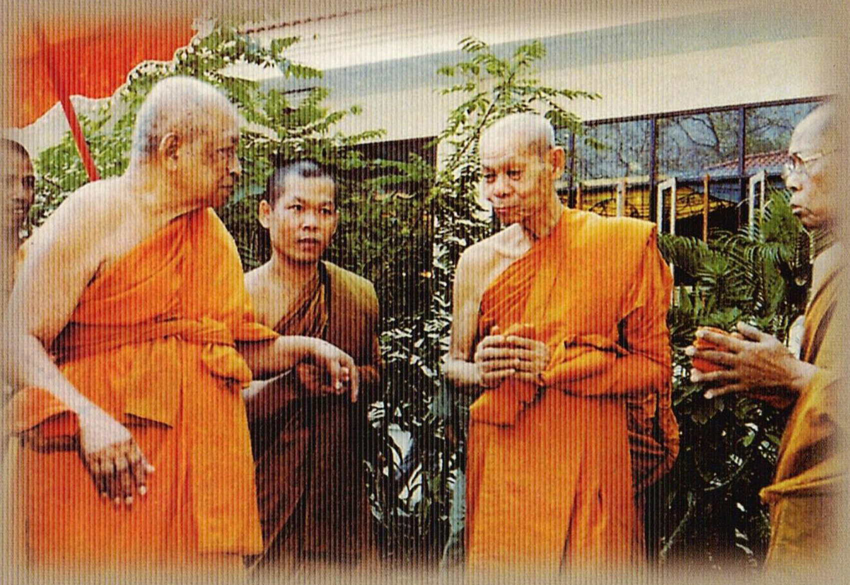

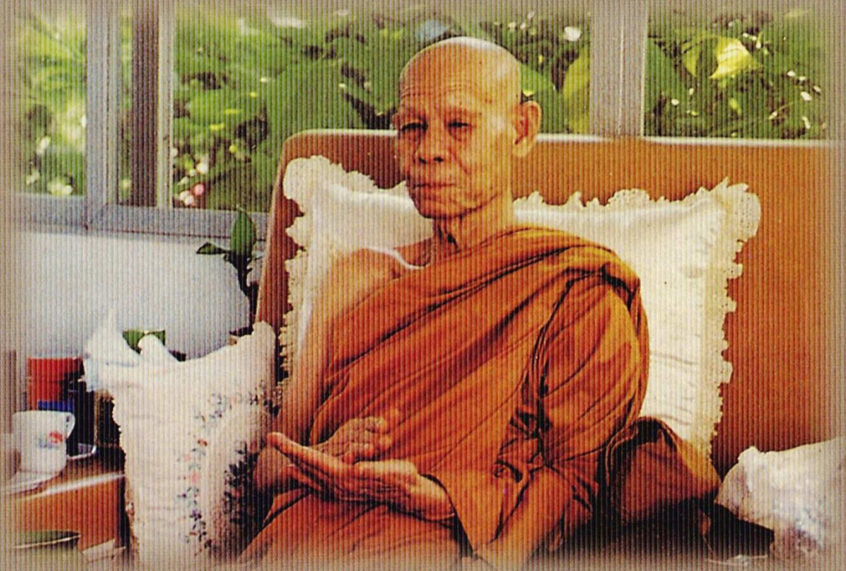

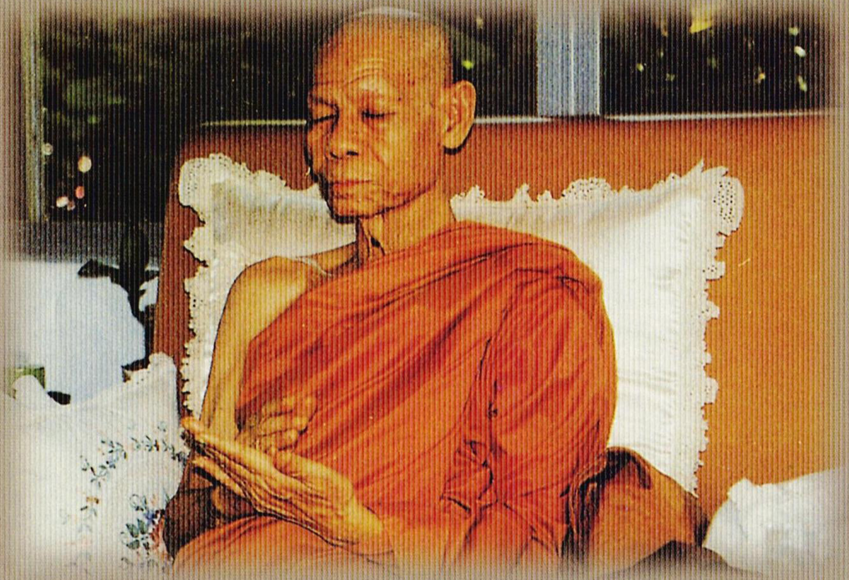

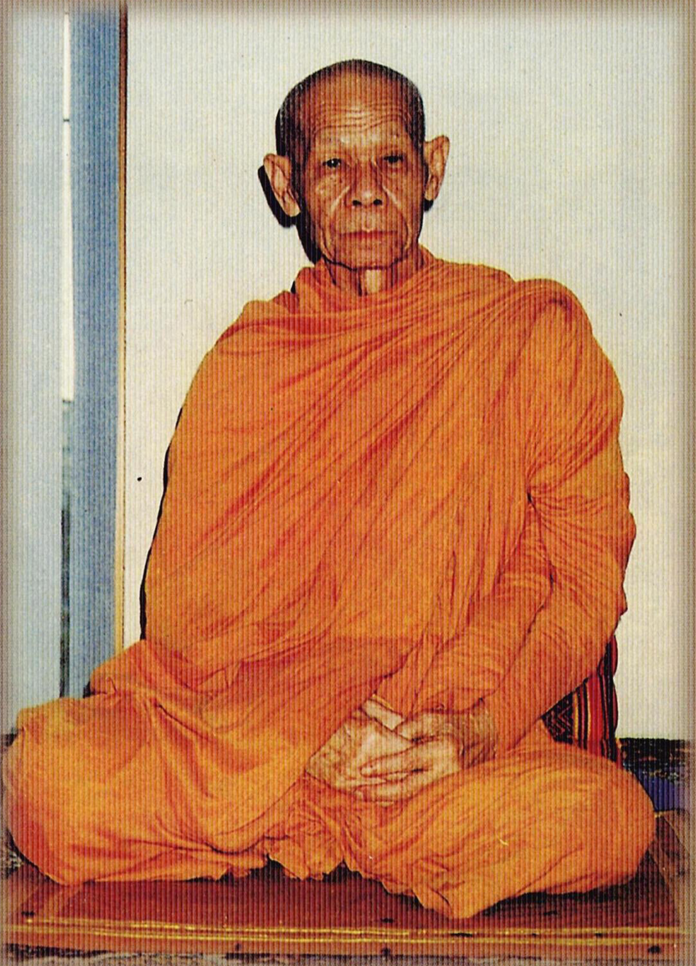

กลุ่มพุทธธรรมลานทอง

ขอเชิญพุทธศาสนิกชนร่วมทำบุญ - ฟังพระธรรมเทศนา

โดยพระกรรมฐาน สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต

ณ บ้านเลขที่ 100/240 ซอย 11 หมู่บ้านลานทอง อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี

เป็นประจำทุกเดือน ๆ ละ 2 ครั้ง ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

คุณสรศักดิ์ - คุณรัชนี บุณยพุกกณะ โทร. 5832302 : 01-8432416

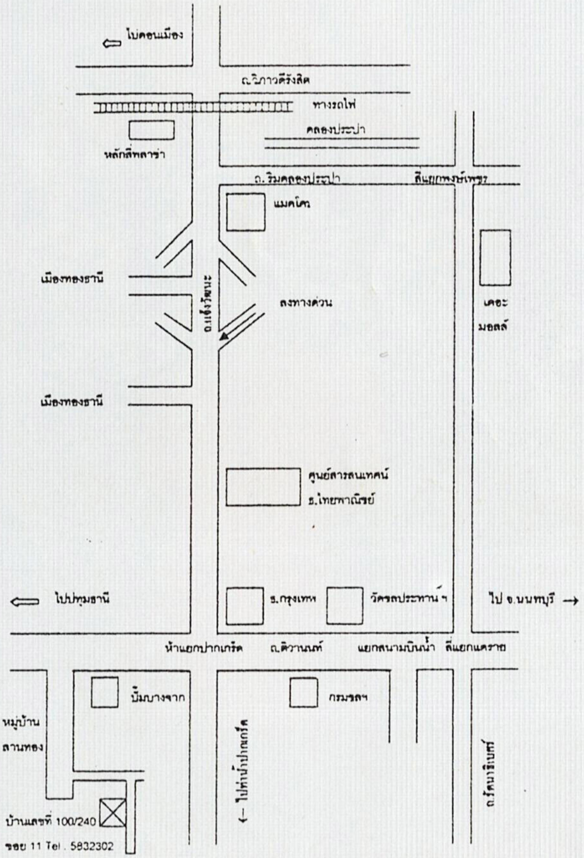

O.S. Printing House

พิมพ์ที่ บริษัท โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์ จำกัด ถ.บรมราชชนนี บางกอกน้อย กทม. 10700 โทร. 424-7292, 433-3653

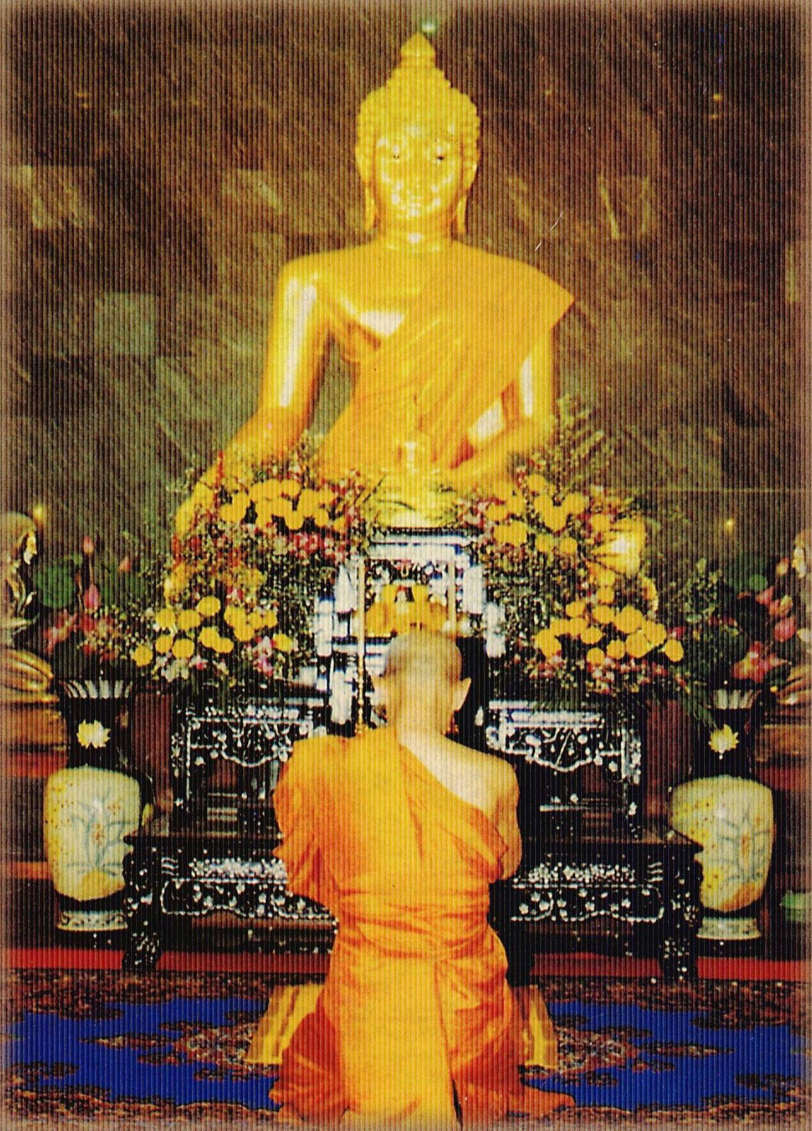

สพฺพทานํ ธมฺมทานํ ชินาติ.

การให้ธรรมชนะการให้ทั้งปวง.

พิมพ์เพื่อเผยแพร่เป็นธรรมทาน